

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

5510300 - Тиббий профилактика иши
бакалавриат таълим йўналишининг малака талаблари

Тошкент

СЎЗ БОШИ

1. ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

- Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини Ривожлантириш маркази;
- Тошкент тиббиёт академияси

2. ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 201_ йил «___» _____ даги _____ - сонли буйруғи.

3. ЖОРИЙ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги.

Мазкур малака талабни Ўзбекистон Республикаси ҳудудида расмий чоп этиш ҳуқуқи Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тегишлидир.

МУНДАРИЖА

Т/р		бет
1.	5510300 - Тиббий профилактика иши бакалавриат таълим йўналишининг умумий таснифи	4
1.1.	Қўлланиш соҳаси	4
1.2.	5510300 – Тиббий профилактика иши таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг таснифи.....	4
2.	5510300 – Тиббий профилактика иши таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар	6
2.1.	Бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар	6
2.2.	5510300 - Тиббий профилактика иши таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолиятларига қўйиладиган малака талаблари	6
3.	5510300 – Тиббий профилактика иши бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар	8
3.1.	Ўқув режа фанлари блоклари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар	8
3.2.	5510300-Тиббий профилактика иши бакалавриат таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми	14

1. 5510300 – Тиббий профилактика иши бакалаврият таълим йўналишининг умумий таснифи

5510300 – Тиббий профилактика иши таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрловчи олий таълимнинг ўқув режа ва фан дастури асосида амалга оширилади, унинг назарий ва амалий машғулотларини тўлиқ ўзлаштирган, якуний давлат аттестациясидан муваффақиятли ўтган шахсга «бакалавр» малакаси (даражаси) ҳамда олий маълумот тўғрисидаги давлат намунасидаги расмий хужжат(лар) берилади.

Ўқув режа ва фан дастурининг меъёрий муддати ва мос малака(даража)си 1-жадвалда келтирилган.

1-жадвал

Ўқув режа ва фан дастурининг муддати ва битирувчиларнинг малака(даража)си

Ўқув режа ва фан дастурининг номи	Малака (даража)	Ўқув режа ва фан дастурини ўзлаштиришнинг меъёрий муддати
Бакалавриятнинг ўқув режа ва фан дастури	Бакалавр	6 йил

1.1. Қўлланиш соҳаси

1.1.1. Олий таълимнинг ушбу малака талаби **5510300 - Тиббий профилактика иши** таълим йўналиши бўйича олий маълумотли бакалаврлар тайёрлаш ўқув режа ва фан дастурларининг ўзлаштирилишини амалга оширишда Ўзбекистон Республикаси ҳудудидаги барча олий таълим муассасалари учун талаблар мажмуини ифодалайди.

1.1.2. Олий таълим муассасаси мазкур бакалаврият таълим йўналиши бўйича кадрлар тайёрлаш ваколатига эга бўлганда малака талаб асосида ўқув режа ва фан дастурларини амалга ошириш ҳуқуқига эга деб ҳисобланади.

1.1.3. Малака талабнинг асосий фойдаланувчилари:

–мазкур таълим йўналиш бўйича фан, техника ва ижтимоий соҳа ютуқларини ҳисобга олган ҳолда ўқув режа ва фан дастурларини сифатли ишлаб чиқиш, самарали амалга ошириш ва янгилаш учун масъул олий таълим муассасаларининг профессор - ўқитувчилари;

–таълим йўналишининг ўқув режа ва фан дастурларини ўзлаштириш бўйича ўқув-тарбия фаолиятини самарали амалга оширувчи барча ходимлари ва талабалари;

–ўз ваколат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим муассасаларининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўқув бўлими бошлиғи, деканлар ва кафедра мудирлари);

–битирувчиларнинг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи Давлат аттестация ва имтиҳон комиссиялари;

–олий таълим муассасасини молиялаштиришни таъминловчи органлар;

–олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат қилувчи ваколатли Давлат органлари;

–таълим йўналишини ихтиёрий танлаш ҳуқуқига эга бўлган абитуриентлар ва бошқа манфаатдорлар.

1.2. 5510300-Тиббий профилактика иши таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг таснифи

1.2.1. 5510300 – Тиббий профилактика иши таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари:

5510300 – Тиббий профилактика иши бакалаврият таълим йўналиши – соғлиқни сақлаш тизимининг даволаш-профилактика муассасалари (республика, вилоят, шаҳар, туман ва тармоқ (Ўзбекистон ҳаво йўллари, Ўзбекистон темир йўллари ва бошқалар)

Давлат санитария-эпидемиология назорат Марказларида, ОИТС қарши кураш марказларида, патологик анатомия марказларида, суд-тиббиёт экспертиза марказларида, атроф-муҳит объектларини санитария ҳолатини ўрганиш, гигиеник баҳолаш ва профилактик таъсиялар ишлаб чиқиш фаолиятини олиб бориш; аҳоли яшаш жойлари атроф-муҳитини санитария муҳофазасига йўналтирилган тиббий-профилактик муаммолар бўйича асосий вазифаларни ҳал қилиш, ССВнинг Санитария-эпидемиология назорат Бош бошқармасида санитария-гигиеник регламент ва меъёрий ҳужжатларни ишлаб чиқиш ва амалиётга тадбиқ қилиш фаолиятини олиб бориш; соғлиқни сақлаш тизимининг барча бўғинларида санитария-гигиенаси соҳасида комплекс масалаларни ечишни ўз ичига олади.

Йўналиши бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда бакалаврларнинг касбий фаолият соҳаларида қўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин.

1.2.2. 5510300 – Тиббий профилактика иши таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари:

- санитария-гигиеник регламент ва меъёрий ҳужжатлар, соғлиқни сақлаш тизимига тегишли дастурлар, стандартлар, илмий мақолалар, тезислар, меъёрий ҳужжатлар, маълумотномалар, ҳисоботлар; тиббиёт асбоб-ускуналари, дори воситалари, муолажалар, ресурслар, воситалар, усул ва услублар мажмуаси; илмий тадқиқот жараёнлари;

- йўналиш бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда бакалаврларнинг касбий фаолият соҳаларида қўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин;

- илмий-тадқиқот жараёни.

Йўналиши бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда бакалаврларнинг касбий фаолият объектларида қўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин

5510300 – Тиббий профилактика иши таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолияти қуйидагиларни қамраб олади:

- *Давлат санитария эпидемиология назорати маркази (ДСЭНМ) назорат остидаги объектларда (хизмат кўрсатиши шаклидан қатъий назар) огоҳлантирувчи ва жорий санитария назоратлари бўйича амалий фаолиятини мустақил олиб бориш;*

- *соғломлаштириш, санитар-гигиеник ва профилактик чора-тадбирлар комплексини мустақил тарзда ишлаб чиқиш, мувофиқлаштириши ва ўтказиши;*

- *ишловчилар орасида соғлом турмуш тарзи кўникмаларини шакллантириши уларнинг жисмоний, тиббий фаоллигини ошириши;*

- *гигиена йўналишида қўлланилаётган илгор профилактик тадбирларни ўрганиши ва амалиётга тадбиқ этиши;*

- *гигиена йўналишида профилактик чора-тадбирларини ташиқлаштириши бўйича тўлиқ ҳажмдаги зарурий кўникмаларга эга бўлган юқори малакали мутахассис сифатида мустақил амалий фаолиятни амалга ошириши.*

1.2.3. 5510300 – Тиббий профилактика иши таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари

- *ташқилий-бошқарув;*
- *тиббий– ижтимоий;*
- *илмий-тадқиқот;*
- *тиббиёт профилактикаси;*

Йўналиши бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда бакалаврларнинг касбий фаолият объектларида қўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин.

Таълим йўналиши бўйича тайёрланган бакалаврлар касбий фаолиятларининг муайян турлари таълим жараёнининг манфаатдор иштирокчилари билан ҳамкорликда олий таълим муассасаси томонидан аниқланади.

1.2.4. Таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий мослашув имкониятлари

Таълим йўналиши бўйича бакалавр педагогик қайта тайёрлашдан ўтгандан сўнг ўрта махсус, касб-хунар таълим муассасаларида махсус фанларни ўқитиши мумкин.

1.2.5. Таълимни давом эттириш имкониятлари

5510300 – Тиббий профилактика иши таълим йўналиши бўйича бакалавр касбий тайёргарликдан кейин:

5A510301- Гигиена (йўналишлар бўйича) танлов мутахассисликлари, 5A510115- Соғлиқни сақлашни бошқариш (жамоат саломатлиги ва соғлиқни сақлашни бошқариш), 5A510113-Ташхиснинг инструментал ва функционал усуллари (йўналишлар бўйича), 5A510118 - Морфология (йўналишлар бўйича) ва 5A510126–Фармакология магистратура мутахассисликлари бўйича икки йилдан кам бўлмаган муддатда ўқишни давом эттириши мумкин.

Шунингдек, ўрнатилган тартибда мустақил изланувчи сифатида илмий - тадқиқот олиб бориш мумкин.

2. 5510300-Тиббий профилактика иши таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар

2.1. Бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар:

- дунёқараш билан боғлиқ тизимли билимларга эга бўлиши; гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фанлар асосларини, жорий давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиши, ижтимоий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қила олиши;

- Ватан тарихини билиши, маънавий миллий ва умуминсоний қадриятлар масалалари юзасидан ўз фикрини баён қила олиши ва илмий асослай билиши, миллий истиқлол ғоясига асосланган фаол ҳаётий нуқтаи назарга эга бўлиши;

- табиат ва жамиятда кечаётган жараён ва ҳодисалар ҳақида яхлит тасаввурга эга бўлиши, табиат ва жамият ривожланиши ҳақидаги билимларни эгаллаши ҳамда улардан замонавий илмий асосларда ҳаётда ва ўз касб фаолиятида фойдалана билиши;

- инсоннинг бошқа инсонга, жамиятга ва атроф муҳитга муносабатини белгиловчи ҳуқуқий ҳамда маънавий мезонларни билиши, касб фаолиятида уларни ҳисобга ола билиши;

- ахборот йиғиш, сақлаш, қайта ишлаш ва улардан фойдаланиш усулларини эгаллаган бўлиши, ўз касб фаолиятида мустақил асосланган қарорлар қабул қила олиши;

- тегишли бакалаврият йўналиши бўйича рақоботбардош умумкасбий тайёргарликка эга бўлиши;

- янги билимларни мустақил эгаллай билиши, ўз устида ишлаши ва меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиши;

- соғлом турмуш тарзи ва унга амал қилиш зарурияти тўғрисида илмий тасаввур ҳамда эътиқодга, ўзини жисмоний чиниқтириш укув ва кўникмаларига эга бўлиши лозим.

Бакалавр:

- таълим йўналиши бўйича олий маълумотли шахслар эгаллаши лозим бўлган лавозимларда мустақил ишлашга;

- тегишли бакалаврият йўналиши доирасида танланган мутахассислик бўйича магистратурада олий таълимни давом эттиришга;

- кадрларни қайта тайёрлаш ва малака ошириш тизимида қўшимча касб таълими олиш учун тайёрланадилар.

2.2. 5510300 – Тиббий профилактика иши таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолиятларига қўйиладиган малака талаблари
Тиббиёт профилактикаси фаолиятида:

- Давлат санитария эпидемиология назорати маркази (ДСЭНМ) назорат остидаги объектларда (хизмат кўрсатиш шаклидан қатъий назар) огоҳлантирувчи ва жорий санитария назоратлари бўйича амалий фаолиятини мустақил олиб бориши;

- соғломлаштириш, санитар-гигиеник ва профилактик чора-тадбирлар комплексини мустақил тарзда ишлаб чиқиш, мувофиқлаштириши ва ўтказиши;

- ишловчилар орасида соғлом турмуш тарзи кўникмаларини шакллантириш уларнинг жисмоний, тиббий фаоллигини ошириши;

- гигиена йўналишида қўлланилаётган илғор профилактик тадбирларни ўрганиши ва амалиётга тадбиқ этиши;

- гигиена йўналишида профилактик чора-тадбирларини ташкиллаштириш бўйича тўлиқ ҳажмдаги зарурий кўникмаларга эга бўлган юқори малакали мутахассис сифатида мустақил амалий фаолиятни амалга оширишни эгаллаш ва баҳолаш **қобилиятларига эга бўлиши лозим.**

Ташкилий-бошқарув фаолиятида:

- меъёрий ҳужжатларни ишлаб чиқариши;

- давлат санитария–эпидемиология назоратини ташкиллаштириш ва бошқариши;

- санитария қоида ва меъёрлар, гигиеник нормативлар, давлат меҳнат хавфсизлиги стандартлари тизими, қурилиш меъёр ва қоидаларини ишлаб чиқаришда амалий ва услубий ёрдам бериши;

- лойиҳавий ва дастурий ҳужжатларни ишлаб чиқиши;

- санитария–эпидемиология назорати сифатини бошқариш жараёнларини ишлаб чиқиши ва тадбиқ қилиши;

- санитария–эпидемиология назоратини амалга ошириш учун зарур бўлган жараёнлари ва ресурсларини режалаштириши;

- замонавий ахборот технологиялар тизимини яратиш ва улардан фойдаланиш билан боғлиқ бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш методлари ва механизмларини ишлаб чиқиши;

- ижрочилар жамоаси ишини ташкил қилиши ва бошқариши;

- фикрлар ҳар хил бўлган шароитда бошқарув қарорини қабул қилиши;

- бажараётган фаолияти бўйича иш режасини тузиш ва уни бажариш, назорат қилиш ва амалга оширган ишининг натижаларини баҳолаш **қобилиятларига эга бўлиши лозим.**

Тиббий – ижтимоий фаолиятида:

- ижтимоий соҳа ҳимоя органлари ва раҳм-шафқат хизматлари билан ҳамкорликда оила ва алоҳида аҳоли гуруҳларига тиббий-ижтимоий, демографик ва психологик таҳдид омилларини ҳисобга олган ҳолда хизмат турларини ташкиллаштириши ва хизмат кўрсатиши;

- аҳоли ўртасида жисмоний, тиббий-ижтимоий ва психологик нуфузни тиклаш қаратилган **қобилиятларга эга бўлиши керак.**

Илмий-тадқиқот фаолиятида:

- илмий-тадқиқот институтлари ва илмий марказларда тиббий профилактика ишига оид мавзуларда илмий-тадқиқот ишларини олиб боришда иштирок этиши;

- интернет тармоғида энг янги илмий ютуқлар ҳақидаги маълумотларни мақсадга йўналган ҳолда қидириши ва топиши;

- тиббий профилактика ишига оид илмий тўпламлар, маҳаллий ва ҳорижий илмий-тадқиқот ютуқларини ўрганиши;

- касбий фаолият объекти йўналишига мос янги илмий натижалар, илмий адабиётлар ёки илмий-тадқиқот лойиҳаларини ўрганиши;

- илмий-тадқиқот институтлари ва илмий марказларда, давлат санитария эпидемиология назорати марказларида экспериментал тадқиқотлар ўтказиши, уларнинг натижаларига ишлов бериши, баҳолаш ва бошқа касбий фаолият турларини бажариши;
- илмий-тадқиқот ишланмаларини тайёрлаши, соҳа оид адабиётларни экспертизасини амалга оширишда қатнашиши;
- тадқиқот натижалари ва ишланмаларини татбиқ этишда қатнашиши;
- илмий семинарлар, илмий-амалий анжуманларда иштирок этиши;
- маълумотларни жамлаш, қайта тайёрлаш, мавзу бўйича илмий маълумотларни тизимли таҳлил қилиш, илмий-амалий мавзувий журналларга мақолаларни тайёрлаш қобилиятларга эга бўлиши керак.

3. 5510300-Тиббий профилактика иши бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

5510300-Тиббий профилактика иши бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурлари умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими билан узлуксизлик ва узвийлик таъминланишини инobatга олган ҳолда ишлаб чиқиши ва талабаларнинг қуйидаги мажбурий фанлар блокларини ўзлаштиришини назарда тутиши зарур:

- гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий;
- математик ва табиий-илмий;
- умумкасбий;
- ихтисослик;
- қўшимча.

Касб фаолияти кўникмаларини эгаллаш учун малака амалиётлари ўтилиши назарда тутилиши шарт.

Ўқув режалар мажбурий ўқув фанлари билан бир қаторда талабалар танлаган фанларни ҳам ўз ичига олиши шарт.

Бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурларини ўзлаштиришда талабаларнинг ўқув фанларига оид бир қанча масалалар ва муаммолар бўйича мустақил билим олиши назарда тутилиши лозим.

Бакалавриат таълим йўналиши ўқув режасига мувофиқ равишда якуний давлат аттестацияси билан тугалланиши шарт.

3.1. Ўқув режа фанлари блоклари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар **Гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фанлар блоки:**

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан тасдиқланадиган олий таълимнинг бакалавриат таълим йўналишлари ўқув режаларидаги гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фанлар блокига қўйиладиган умумий талаблар асосида белгиланади.

Математик ва табиий-илмий фанлар блоки:

умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими билан узвийлик ҳамда узлуксизликни инobatга олган ҳолда математик тушунчалар ва тасаввурлар умумийлиги, математик усуллар ва моделлар, информацион тизим, тиббиётда лотин тили терминологиясининг моҳияти ва аҳамияти, терминоэлементлар бўйича клиник атамалар, физикавий, кимёвий ва биологик жараёнларнинг ўзаро таъсирлашуви, замонавий тиббий билим олишни ўзига хослиги ва ривожланишнинг асосий босқичлари, биофизика фанининг моҳияти, вазифалари, организм аъзо ва тўқималарининг фаолияти асосида ётувчи умумий физикавий ва биофизикавий қонуниятлари, физикавий қонуниятларнинг тирик организмдаги жараёнларга татбиқ этиш, кимёнинг асосий қонунлари, органик бирикмаларнинг тузилиш назарияси, организмда кечадиган биокимёвий жараёнларнинг ўзаро боғлиқлиги, патологик ҳолатларда моддалар алмашинувининг бузилиши ҳақида тасаввурларни шакллантириши;

табiiй фанларнинг ўзаро фундаментал бирлиги, тиббиёт соҳасида фундаментал ва клиник фанларни ўзлаштириш учун анатомия фанининг зарурлиги, организмнинг ўсиши, шаклланиши, ривожланишининг асосий қонуниятларининг моҳияти, уларнинг ташқи муҳит билан муносабатини таъминлаётган тизимлар ҳамда уларнинг ёшга нисбатан ўзгариши, гистология, эмбриология, цитология фанининг назарий ва илмий асосларига таянган ҳолда хужайра, тўқималарнинг турлари, умумий тузилиши ва вазифалари, аъзоларнинг тараққиёт манбалари, шаклланиш муддатлари, умумий тузилиш асослари, вазифалари ва ёшга кўра бўладиган ўзгаришлари, одам эмбриологияси босқичлари, уларнинг хусусиятлари, аъзолар, физиологиянинг мақсад ва вазифаси, унинг умумий амалиёт ва фаолиятидаги аҳамияти, замонавий тиббий микробиология, вирусология ва иммунология фани, унинг мақсад ва вазифалари, одам ҳаёт фаолияти жараёнида физиологик функцияларнинг бошқарилиши ва асосий қонуниятлари ҳақидаги назарий ҳамда илмий тасаввурларни шакллантириши;

Патологиянинг асосий тузилиши (микроскоп ва гистологик) белгилари. Хужайраларнинг умумий патологияси. Заҳарланиш ва некроз, қон ва лимфа айланишининг бузулиши, яллиғланиш. Иммунопатологик ва компенсатор-мослашиш жараёнлари, шишлар. Аъзо ва тизимларда касалланиш ҳолатидаги хусусий патологик морфология. Юқумли касалликларнинг патологик анатомияси.

Касалликларни ривожланиши ва тузилиш қонуниятлари ва механизми асослари. «касалланиш олди» ва касалланиш тушунчаси, ижтимоий-экологик омилларнинг аҳамияти, этиология ва патогенезнинг умумий масалалари. Атроф- муҳит ифлосланишини касалланиш сабабларининг янги омиллари махсус ва умумий касалланиш ҳолатларининг бир-бирига боғлиқлиги. Патологияда ирсиятнинг ва организмнинг реактивлигини бузилиши, иммунопатологик кўринишлари. Патологик жараёнлар патофизиологияси: танада қон айланишини, тўқималар ўсиши ва метаболизмнинг бузилиши, яллиғланиш, иситма, гипоксия. Аъзо ва тўқималарнинг патологиясида функционал бузулишларнинг тафсилоти. Она-ҳомила-йўлдош тизими ва ёши бўйича патофизиологиянинг ўзига хос томонлари, экстремал ҳолатлар ва уларни коррекция қилишнинг асосий тамойиллари.

таълим йўналиши учун зарур бўлган фундаментал фанларни чуқур ўрганишнинг илмий ва назарий асосларини таъминлаши лозим;

Умумкасбий фанлар блоки:

математик ва табiiй-илмий фанлар билан махсус фанлар ўртасида илмий ва назарий боғлиқликни таъминлаши;

таълим йўналиши ихтисослик фанларни ўрганиш ва чуқур эгаллаш учун зарур бўлган фундаментал умумкасбий билимларни, амалий кўникма ва уқувларни шакллантириши;

таълим йўналишига мувофиқ касб фаолияти соҳаларида эришилган асосий ютуқлар, муаммолар ва уларнинг ривожланиш истиқболлари ҳақида тасаввур ҳосил қилиши;

Дори воситалари, уларнинг инсон ва ҳайвон организмга таъсир механизми. Умумий фармакология, дори воситаларининг фармакокинетикаси. Умумий токсикологиянинг асослари. Хусусий фармакология-турли аъзо ва тизимларга таъсири, таъсир этиш механизми бўйича доривор моддаларнинг қайд рўйхати. Қўлланиши бўйича мос келадиган ва келмайдиган кўрсатмалар. Ёшга нисбатан таъсирининг ўзига хос томонлари. Қўшимча ва заҳарлилик хусусиятлари, асоратлари, дори воситаларидан заҳарланганда ёрдам кўрсатиш. Умумий рецептура, доза, рецептнинг шакллари. Турли паталогик ҳолатлар учун дори ёзиш йўллари.

Тирик фукороларга етказилган тан жароҳатларини экспертизаси. Ўлим ҳолатини, механик жароҳатларни, заҳарланиш ҳолатларини аниқлаш бўйича мурдаларни экспертиза қилиш. Далилий ашёларни экспертизаси, расмий ҳужжатларни тўлдириш

Беморларни лаборатория асбоблари (лаборатор ва клиник) текширувларга тайёрлаш. Ички касалликларни ташхисидаги белгилар ва кўринишлар-этиологияси,

патогенези, клиникаси, даволаш усуллари, профилактикаси. Қолдириб бўлмайдиган шароитларда тез тиббий ёрдам кўрсатиш. Асосий тиббий ҳужжатлар.

Кутилмаган ҳолатларда ва табиий офатларда зарар кўрганларга ва шикастланганларга кечиктириб бўлмайдиган тиббий-терапевтик ёрдам кўрсатиш. Нурланиш касаллиги, ташхис қўйиш ва даволаш, саралаш ва касалларни эвакуация қилиш.

Сил касаллиги этиологияси, эпидемиологияси, патогенези, хатарли гуруҳлари, ташхис усуллари, эрта ташхис қўйиш, даволаш, диспансеризация, профилактика. Ҳомиладор ва кекса ёшдаги инсонларда сил касаллиги. Махсус профилактика.

ВТЭК (шифокорлик меҳнат экспертизаси комплекси), ижтимоий соҳалар. Этиологияси, патогенези, клиникаси, ташхис усуллари, оқибати ва энг кўп тарқалган касб касалликларининг давоси. Врачлик меҳнат экспертизаси, профилактикаси. Профилактик тиббий кўриклар. Касб касалликларида иш билан таъминлаш. Тиббий ҳужжатлар.

Тери таносил касалликлари этиологияси, эпидемиологияси, патогенези, клиникаси, лаборатория ташхиси ва даволаш асослари, профилактикаси. Диспансеризация. Тери, касбга оид тери, таносил, ҳамда жинсий йўл билан ўтадиган касалликлар профилактикаси. ОИТС ни профилактикаси.

Юқумли касалликлар этиологияси, патогенези, клиникаси, лаборатория-асбоблари ташхиси, давоси, диспансеризация ва юқумли касалликларни энг кўп тарқалган гижжа касалликларини олдини олиш, асоратлари. Кечиктириб бўлмайдиган ёрдам кўрсатиш. Юқумли касалликларни эрта аниқлаш.

Асаб тизимининг клиник анатомияси. Асаб касаллигини аниқ ташхиси, асосий белгилари, этиологияси, патогенези, клиникаси, текшириш усуллари, асоратлари, давоси. Кечиктириб бўлмайдиган тиббий ёрдам. Марказий ва периферик асаб тизимининг орттирилган, ирсий ва касб касалликларида иш билан таъминлаш. Соматоневрология.

Умумий психопатология ва хусусий психиатрия. Асосий руҳий психопатологик синдромлар. Шошинч ҳолатлар. Психопрофилактика ва психогигиена асослари. Беморнинг руҳий фаолиятининг асосий қонуниятлари, соғ ва касаллик ҳолатининг чегаралари. Тиббий психология асослари, деонтология, этика, психогигиена.

Жисмоний тарбия ва спорт билан шуғулланишга бўлган кўрсатмалар. Шуғулланувчилар устидан тиббий назорат ўтказиш. Организмнинг жисмоний ривожланганлигини аниқлаш ва баҳолаш. Спорт иншоатларига ва спортчилар гигиенасига (бош кийим, пойафзал, овқатланиши, дам олиш, кун тартиби) талаблар. Организмнинг иш бажариш қобилиятини, тикланиш жараёнларини аниқлаш ва олинган натижаларни баҳолаш. Ташқи нафас аппаратининг функционал ҳолати, аниқлаш усуллари ва баҳолаш. Врач-педагогик назорати ва қўлланиладиган усуллари. Врач назорати картасини (Шакл 061/у) расмийлаштириш ва ҳимоя этиш. Шифобахш жисмоний тарбиянинг умумий асослари: восита, шакл, ҳаракат тартиботи. Самарадорлигини аниқлаш усуллари.

Инсонларнинг хасталикларини ултратовуш, рентген (шу жумладан компьютер томографияси), радионуклеид ва ядро – магнит резонанс ташхиси. Хавфли ўсмаларни ва ўсма бўлмаган хасталикларни нур билан даволаш.

Беморларни лаборатория ва асбоблар ёрдамида текшириш усулларига тайёрлаш. Асептика, антисептика. Анестезиологиянинг асослари, клиник ва лаборатория текшириш усуллари. Қон кетишда ва жароҳатларда биринчи ёрдам кўрсатиш. Қон қуйиш, жарроҳлик муолажаларининг турлари. Операциядан олдинги тайёргарлик ва операциядан кейинги давр. Асоратлар, уларни олдини олиш. Энг кўп тарқалган ўткир ва сурункали жарроҳлик касалликларини этиологияси, патогенези, клиникаси, давоси, асосий тиббий ҳужжатлар.

Меҳнат фаолиятини тиклаш. Ижтимоий реабилитация, протезлаш, травматизм (жароҳатланиш, хонадонда, транспортда, ишлаб чиқаришда, спортда, мактабда, қишлоқ хўжалигида) сабаблари ва олдини олиш чоралари, этиологияси, патогенези, ташхис қўйиш ва жароҳатланган ва таянч ҳаракат аппаратларини синган беморларга биринчи ёрдам кўрсатиш. Кечиктириб бўлмайдиган тиббий ёрдам кўрсатиш. Фавқулотда ҳолатларида

ва табиий офатларда талофат кўрганларга биринчи ёрдам кўрсатиш ва транспорт иммобилизациясини бажариш.

Отолориногология: кулоқ, ҳалқум, хиқилдоқ ва бурун касалликларини этиологияси, патогенези, клиникаси, текшириш усуллари, асоратлари, даволаш ва профилактикаси, уларни бошқа аъзо ва тизимларга таъсири. Кечиктириб бўлмайдиган ҳолатларда тез тиббий ёрдамни кўрсатиш. Ташқи муҳит ва ишлаб чиқариш муҳити омилларини таъсири.

Оғиз бўшлиғи ва тишларнинг касалликлари этиологияси, патогенези, клиникаси, ташхиси, ички аъзо касалликлари билан боғлиқлиги, даволаш усуллари, профилактикаси.

Кўзнинг ёшга нисбатан анатомияси. Физиологик оптика, кўришнинг оптик коррекцияси. Кўриш аъзоларининг туғма, орттирилган ва касбий касалликлари этиологияси, патогенези, клиникаси, ташхиси, оқибатлари, асоратлари, даволаш тамойиллари профилактикаси. Кечиктириб бўлмайдиган тиббий ёрдам кўрсатиш. Кўз жароҳатлари – биринчи ёрдам кўрсатиш, олдини олиш, экспертизаси ва профилактикаси. Болалик йиллари даврлари ва уларнинг ўзига хос томонлари. Болаларнинг ривожланишига таъсир этувчи омиллар. Болалар жисмоний ривожланишининг мониторинги. Кўкрак сути билан боқиш, гўдакларни овқатлантириш усуллари. Болалар орасида кенг тарқалган касалликларнинг этиологияси, патогенези, клиникаси, асоратлари, дифференциал ташхис, бирламчи, иккиламчи ва учламчи профилактикаси. Болалар иммун тизимининг ўзига хослиги ва ривожланиш даврлари. Профилактик эмлашлар. Шошилиш ҳолатларда бирламчи тиббий ёрдам кўрсатиш тамойиллари.

Фаннинг назарий ва амалий асослари. Ирсий касалликлар бўйича хавф гуруҳлари. Скрининг марказлари. Ген ва хромосом касалликларнинг этиологияси, патогенези, клиник белгилари, профилактикаси. Ташхислаш учун қўлланиладиган усуллар.

Аёллар организмнинг ўзига хос томонлари. Ҳомиладорлик даврида, туғганда ва туғгандан кейинги даврда бўладиган физиологик ва патологик жараёнлар. Ҳомиладорлик – ташхис усуллари, ҳомила ҳолатини аниқлаш усуллари. Экстрагенитал патология, гестозлар, клиникаси ва даволаш. Ҳомиладорликни физиологик жараёнини бузилиш сабаблари. Физиологик ва патологик туғишлар. Кечиктириб бўлмайдиган ҳолатларда тез ёрдам, профилактика. Аёлларнинг репродуктив фаолиятини ва унинг ҳар хил ёшдаги даврларда ва ишлаб чиқаришнинг зарарли омилларининг таъсири натижасида бузилиши. Аёллар жинсий аъзолари касалликларининг этиологияси, патогенези, клиникаси, ташхис усуллари, давоси ва профилактикаси. Абортлар, бепуштлик. Оилани режалаштириш, контрацепция.

Аҳоли саломатлиги-уни ўрганиш усуллари, ижтимоий-гигиеник аҳамияти, ижтимоий-гигиеник омиллар ва турмуш тарзини аҳоли саломатлигини шаклланишидаги тутган ўрни. Энг муҳим хасталиклар, уларнинг ижтимоий-гигиеник аҳамияти. Соғлиқни сақлашнинг назарий асослари, сахар ва қишлоқ аҳолисига тиббий ёрдам кўрсатишни ташкил қилиш, оналик ва болаликни ҳимоялаш, санитария эпидемиология хизмати, соғлом турмуш тарзини тарғибот қилиш, тиббий-меҳнат экспертизасини ташкил қилиш, соғлиқни сақлашни бошқариш, режалаштириш, маблағ билан таъминлаш асослари. Бошқариш даражалари, даврлари, менеджмент усуллари, менеджментга таъсир этувчи омиллар. Замонавий менеджерларнинг тафсилотлари, менеджернинг бошқарувчанлик қобилиятига таъсир этувчи омиллар. Соғлиқни сақлаш тизимида бошқарувчанлик тоифалари, маркетинг ва унинг тамойиллари, эҳтиёжлари, бозор, маркетинг хизмати, бозор иқтисодиёти шароитида нарх-навонинг шаклланиши. Маркетингни бошқариш, эҳтиёжлик ҳолати ва бозор иқтисодиёти шароитида саломатликни ҳимоялашни ташкил қилиш.

Радиацион гигиена. Организмга нурланувчи радиацияларнинг таъсирини асосий қонуниятлари. Ташқи ва ички нурланишнинг йўл қўйиладиган даражаси, бу радиацион хавфсизликнинг асосидир. Санитар дозиметрик назорат. Берк ионланувчи нурланувчи манбалар билан ишлашда ҳимояланиш тамойиллари. Радиоактив ифлосланишдан ташқи

муҳитни ва аҳоли саломатлигини муҳофаза қилиш. Радиацион авариялар, турлари ва уларнинг оқибатларни бартараф этишга доир тадбирлар. Ҳарбий гигиена. Ўзбекистон Республикасида қуролли кучларни санитария-гигиена таъминотини ташкил этиш. Қўшинларни жойлашиши, дала шароитларида қўшинларнинг сув таъминоти ва сифатини гигиеник назорати, ҳарбий хизматчиларни овқатланиши устидан санитария назорати ўтказиш, баъзи қўшин турларида меҳнат гигиенаси. Оммавий қирғин қуролларини ишлатиш шароитида санитария назоратининг вазифалари.

Эпидемик жараён тўғрисидаги таълимот. Эпидемик жараён омиллари ва ривожланиш механизми, кўринишлари ва интерпретацияси. Эпидемиологик текширув усуллари тизими ва мазмуни, эпидемиологик ташхисотнинг асосий тушунчалари. Эпидемияга қарши чора-тадбирлар тизими. Даволаш-диагностик, алоҳидалаш ва тартибли чеклаш чораларининг мазмуни. Эпидемияга қарши тадбирларни ташкил этиш. Хайвонлар ва касаллик чақирувчи кўзғатувчиларни тарқатувчи бўғимоёқлиларнинг эпидемиологик аҳамияти. Зооноз касалликларда санитария-ветеринария тадбирлари. Дезинфекция, дезинсекция, дератизация ва стерилизация, воситалари ва уларнинг тавсифи ва уларни ташкил-лаштириш. Дезинфектантлар ва уларни куллаш усуллари. Профилактик эмлаш. Махсус ва тезкор профилактик эмлаш воситалари ва уларни қўллаш усуллари. Эмлаш календари. Эмлаш ишларини режалаштириш ва ташкиллаштириш. Хавфсиз эмлашни тадбиқ этиш.

Турли гуруҳ юқумли касалликлар эпидемиологияси ва профилактикаси. Ич терлама, паратиф А ва В. Сальмонеллэзлар. Шигеллэзлар. Эшерихиозлар. Вирусли гепатитлар (А,В,С,Д,Е). Полиомиелит. Ичак иерсиниозлари. Вабо каби касалликлар эпидемиологияси ва профилактикаси. Вабо касаллигини аниқлаган участка врачининг вазифалари. Рота-вирусли инфекцияларнинг эпидемиологик хусусиятлари. Бактериологик лабораториянинг иш режими билан танишиш. Грипп, ОРВИ ва атипик пневмония эпидемиологияси ва профилактикаси. Дифтерия. Кўкйўтал. Қизамиқ. Менингококк инфекцияси. Эпидемик паротит. Қизилча касалликлари эпидемиологияси ва профилактикаси. Касалхона ичи инфекциялари эпидемиологияси ва профилактикаси. Стрептококкозлар эпидемиологияси ва профилактикаси. Ҳарбий эпидемиология. Ҳарбий ҳолатда санитария эпидемиология бўлинмалар ишини ташкиллаштириш. Душманнинг бактериологик қуроли. Тиббий эвакуация босқичларида қўшинларни бактериологик ҳужумдан ҳимоя қилиш асослари. Бактериологик қуролга қарши асосий тадбирлар. Бактериологик қурол индикацияси. Ҳарбий ҳолатда эпидемияга қарши чора-тадбирларнинг мазмуни ва уни ташкил қилиш. Эпидемиологик назоратнинг мазмуни ва уни ташкил қилиш. Юқумли касалликларнинг ретроспектив эпидемиологик таҳлили. РЭТ ўтказиш. Ўтказилган РЭТ асосида эпидемияга қарши ишларни режалаштириш. Касалланишнинг кўп йиллик динамикаси таҳлилий усуллари. Касалланишнинг йиллик динамикаси таҳлили. Касалланишнинг эпидемиологик белгиларига биноан таҳлили. Эпидемияга қарши чора-тадбирларни режалаштириш. Оператив эпидемиологик таҳлилни ташкиллаштириш ва ўтказиш усуллари. Зооноз инфекциялар: Қутириш. Қора оқсоқ. Куйдирги касалликлари эпидемиологияси ва профилактикаси. Тошмали тиф. Ку-иситмаси. Геморрагик иситмалар. Ўлат эпидемиологияси ва профилактикаси. Туман ДСЭНМнинг эпидемиология бўлими структураси, штатлари, иш фаолиятини ташкиллаштириш мезони ва аҳоли орасида эпидемияга қарши тизим билан таништириш. ДСЭНМ эпидемиология бўлимининг аналитик иш фаолияти. Бактериологик лабораторияларнинг иш режими билан танишиш. Иммунопрофилактика бўйича эпидемиологик назоратни ўтказиш ва ташкиллаштириш. Кенгайтирилган иммунизация дастури, муаммолари ва истикболлари. Аҳолига эпидемияга қарши хизмат кўрсатиш тизими. Аҳоли орасида дезинфекция хизматини ташкиллаштириш. Ичак инфекциялари. Аэрозол инфекциялар. Касалхона ичи инфекциялари. Зооноз инфекциялар. Ўта хавfli инфекциялар. Жинсий йўл орқали юқувчи касалликлар. Паразитар касалликлар. ОИВ-инфекцияси. Лепра каби инфекцияларда эпидемиологик назоратни ташкиллаштириш ва ўтказиш.

Меҳнат физиологияси. Ҳавфли ва зарарли ишлаб чиқариш омиллари, уларнинг организмга таъсири, олдини олиш соғломлаштириш чора-тадбирлари. Токсикологик тадқиқотларни ўтказишни умумий асослари. Санитар-техник қурилмаларга қўйиладиган гигиеник талаблар. Пестицидларни қўлланилишда меҳнат гигиенаси. Аёлларни меҳнат гигиенаси. Шахсий ҳимоя воситаларини қўлланилиши. Ишловчилар саломатлиги. Ишлаб чиқариш объектларида давлат санитария назоратини ўтказиш. Турли саноат ишлаб чиқариш корхоналарида меҳнат гигиенаси.

Ихтисослик фанлар блоки:

Аҳоли яшаш жойлари шароитида инсонларга атроф-муҳитнинг табиий ва ижтимоий омилларини таъсири. Атроф-муҳитни ифлослантирувчи маънбалар. Кимёвий моддалар ва пестицидларни гигиеник меъёрлаштириш. Гигиеник мезонлари, усуллари. Атмосфера ҳавоси, ичимлик суви, сув ҳавзалари ва тупроқ ҳолатини гигиеник баҳолаш. Аҳоли турар жойлари, даволаш профилактика муассасалари, турар жой ва жамоат биноларини режалаштириш ва ободонлаштириш ва санитария-соғломлаштириш чора-тадбирларини ишлаб чиқиш.

Атроф-муҳит объектларининг гигиеник тафсилоти ва уларнинг инсон саломатлиги учун аҳамияти – ҳаво, сув, тупроқ ва қуёш нури. Огоҳлантирувчи ва жорий санитария назария ҳақида тушунча. Ҳаво муҳити, сув, тупроқ, қуёш нури радиациясининг гигиеник кўрсаткичларини текшириш усуллари. Экологиянинг асосий тамойиллари. Ташқи муҳит ва инсонлар ўртасидаги ўзаро таассуротлар. Меҳнат гигиенаси. Аҳоли рационал овқатланишининг аҳамияти, гигиеник талаблар. Болалар ва ўсмирларнинг ўқитиш ва тарбиялаш шароитларининг гигиеник аҳамияти. Коммунал гигиена, шахсий гигиена, психогигиенанинг долзарб муаммолари, бирламчи профилактик масалалари.

Соғлом овқатланиш асослари ва овқатланишнинг замонавий назариялари. Организмининг суткалик энергия сарфини аниқлаш. Асосий моддалар алмашинуви, овқатнинг специфик-динамик таъсирини ва турли фаолиятларга кетган қувват сарфини аниқлаш. Аҳолини овқатланиш ҳолатини ўрганиш. Озиқ-овқат маҳсулотларининг гигиеник экспертизаси (сут, гўшт, колбаса, балиқ, ун ва нон маҳсулотлари, ёғ ва мойлар, яхна ичимликлар ва банкали консервалар). Тайёр маҳсулотлар калорияси ва таркибидаги озиқ моддалар миқдорини аниқлаш. Озиқ-овқат маҳсулотлари таркибидаги бегона моддаларга баҳо бериш. Профилактик ва парҳез овқатланиш, ДСЭНМ овқатланиш гигиенаси бўлимида ташкилий услубий ишлар. Овқатланиш гигиенаси бўлимида огоҳлантирувчи ва жорий санитария назоратининг асослари. Умумий овқатланиш корхоналари, савдо корхоналарига қўйиладиган гигиеник талабалар ва уларни назорати. Бозорларни санитар-гигиеник текшириш қўйиладиган талаблар. Сут, гўшт, балиқ, қандолат, яхна ичимликлар ишлаб чиқариш корхоналарига қўйиладиган гигиеник талаблар ва шу корхоналарни санитария назорати. Озиқ-овқат маҳсулотларини санитария-эпидемиологик аҳамияти ва овқатдан захарланиш профилактикаси.

Болалар ва ўсмирлар жамоасининг саломатлик ҳолатини ўрганишнинг гигиеник асослари. Ўсувчи организмнинг ўсиш ва ривожланиш қонуниятларининг гигиеник асослари. Жисмоний ривожланишнинг гигиеник асослари. Турли таълим муассасаларида-мактабгача таълим муассасалари, таянч мактаблари, академик лицей ва коллежларни лойиҳалаштириш ва қуришнинг гигиеник асослари. Болалар ва ўсмирлар фаолият гигиенаси. Организмнинг ишлаш қобилияти ва функционал ҳолатини баҳолаш усуллари. ТТМларида ўқув-тарбиявий, ўқув ва ўқув-ишлаб чиқариш жараёнларини ташкил этишнинг гигиеник мезонлари ва баҳолаш усуллари. Болалар ва ўсмирларни овқатланишига қўйиладиган гигиеник талаблар. Болалар ва ўсмирлар ўйинчоқлари, кийимлари, ўқув дарсликлари, жиҳозларига қўйилган гигиеник талаблар. Ўсмирларни касбга йўналтиришнинг гигиеник талаблари. Ёзги соғломлаштириш масканларида болалар ва ўсмирларни соғломлаштириш ишларига қўйилган гигиеник талаблар. Ривожланишида нуксони бўлган болалар ва ўсмирлар муассасаларининг гигиеник асослари. Полимер қурилиш материалларига қўйилган гигиеник талабалар. Болалар ва

Ўсмирлар муассасаларида огоҳлантирувчи ва жорий давлат санитария назоратини олиб бориш тартиблари. Болалар ва ўсмирлар жамоаси орасида соғлом турмуш тарзини ташкиллаштириш. Талабалар илмий тадқиқот ишларни амалга ошириш.

Кўшимча фанлар блоки

таълим йўналиши талабаларнинг умумқасбий ва ихтисослик фанлари бўйича кўшимча равишда чуқур билим олишга бўлган эҳтиёжини қондириши;

ҳарбий тиббий тайёргарлик, фуқаро муҳофазаси ва фуқаро муҳофазасининг тиббиёт хизмати бўйича амалга оширилиши лозим бўлган чораларни амалда қўллашни таъминлаши; табиий, техноген ва экологик фавқулодда вазиятда жабрланган аҳолига тиббий ёрдам кўрсатиш ва ўчоқни бартараф этиш учун ФМТХ куч ва воситаларини, зарурий мол-мулк билан таъминотини билиши ва фойдаланиши учун замин яратиши;

таълим сифатига қўйилаётган талаблар ва меҳнат бозори конъюктураси тез ўзгараётган шароитда бакалаврият таълим йўналишлари бўйича ўқув режалар ва фан дастурларининг сафарбарлиги ва мослашувчан бўлишини таъминланиши;

қасбий фаолият стратегияси ва тактикасини тўғри танлай олиш, қасбий нуқтаи назарнинг барқарорлигини таъминлаши лозим.

Танлов фанлари:

Таълим йўналиши бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда танлов фанларининг таркиби ва уларнинг мазмунига қўйилган талаблар ОТМ Кенгаши томонидан белгиланади.

Йўналиш бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда танлов фанлари рўйхати ва уларнинг дастурлари ОТМ Кенгаши томонидан белгиланади.

3.2. 5510300-тиббий профилактика иши бакалаврият таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми

Барча турдаги аудитория ва аудиториядан ташқари ўқув ишларини ўз ичига олган ўқув юкламасининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 52 соат қилиб белгиланади. Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда (кундузги) ўқиш шакли учун аудитория машғулотларининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 36 соатгача қилиб белгиланиши мумкин.

Ўқишнинг норматив муддати олти йил бўлгани ҳолда ўқув жараёни 308 ҳафта давом этиши зарур.

Ўқув даврининг умумий ҳажми қуйидагича тақсимланади:

назарий таълим -	63 - 70%;
аттестация -	8 - 10 %;
таътил -	12 - 16 %;
малака амалиёти -	6 - 12 %;
битирув малакавий иши -	2 - 3%.

Назарий таълим ҳажми “Ижтимоий соҳа, иқтисод ва ҳуқуқ” билим соҳасига мувофиқ фанлар блоклари бўйича қуйидагича тақсимланади:

гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фанлар	15 - 20 %;
математик ва табиий-илмий фанлар	10 - 15 %;
умумқасбий фанлар	50 - 55 %;
ихтисослик фанлар	10 - 15 %;
кўшимча фанлар	5 - 7 %.

Ўқув йилида таътил даврининг умумий ҳажми 7 - 9 ҳафта қилиб белгиланади.

Библиографик маълумотлар

УДК: 002:651.1/7

Гуруҳ Т 55

ОКС 01.040.01

Таянч сўзлар:

касбий фаолият тури, компетенция, модуль, таълим йўналиши, касбий фаолият объекти, касбий фаолият жабҳаси, бакалавриятнинг асосий таълим дастури (бакалаврият дастури), профиль, ўқиб-ўрганиш натижалари, тиббий профилактика иши, аҳоли саломатлиги, атроф-муҳит гигиенаси, огоҳлантирувчи ва жорий давлат санитария назорати, болалар ва ўсмирлар гигиенаси, турли таълим муассасалари, таълим-тарбия жараёни, овқатланиш гигиенаси, давлат ва нодавлат озиқ-овқат корхоналарида давлат санитария назорати олиб бориш, коммунал гигиена, сув, тупроқ, аҳоли турар жойлари, меҳнат гигиенаси, радиацион гигиена, турли ишлаб чиқариш корхоналаридаги ишлаб чиқариш жараёни, босқич, радиацион хавфсизлик, шахсий ҳимоя воситалари, санитария маорифи иши, эпидемиология, юқумли ва соматик касалликлар эпидемиологияси, ОИТС, ВИЧ.